دیدار نوروزی اعضای انجمن نویسندگان کودک و نوجوان در ۱۷ فروردین ۱۴۰۳

کارنامه ۲۷ ساله

گفت‌وگو با مناف یحیی‌پور نایب رئیس انجمن نویسندگان کودک و نوجوان درباره فعالیت‌های انجمن و حاشیه‌های اخیرش

ادبیات کودک و نوجوان

بهار خسروی
گروه کتاب

انجمن نویسندگان کودک و نوجوان به عنوان یک نهاد صنفی و فرهنگی مستقل، سال‌هاست که در راستای حمایت از اهالی قلم در حوزه ادبیات کودک و نوجوان و گسترش مفاهیم ارزشمند فرهنگی در میان نسل آینده، نقشی پررنگ داشته و در تلاش بوده تا با گردهم آوردن نویسندگان و فعالان این عرصه، صدایی واحد در دفاع از ارزش‌های انسانی، آموزشی و فرهنگی داشته باشد. این نهاد در سال ۱۳۷۷ با هیأت مؤسسی مرکب از ۹ نویسنده حوزه کودک و نوجوان تأسیس شد. نشست دورهمی بهاری این انجمن که در سوم اردیبهشت امسال برگزار شد، بهانه‌ای شد تا نگاهی عمیق‌تر به جایگاه و فعالیت‌های این نهاد فرهنگی در سال‌های اخیر داشته باشیم. در روزهای اخیر، نام انجمن نویسندگان کودک و نوجوان بیش از پیش در رسانه‌ها مطرح شد؛ این بار نه به واسطه فعالیت‌های معمول فرهنگی، بلکه در پی انتقاد دو عضو این نهاد (محمود جوانبخت و داوود امیریان) که منجر به استعفای آنها هم شد. دلیل این استعفا که سکوت انجمن در برابر حادثه تلخ کشته شدن دانش‌آموزان مینابی به دست دشمن متجاوز عنوان شد، بازتاب گسترده‌ای در فضای فرهنگی کشور پیدا کرد و موجی از پرسش‌ها را به دنبال داشت. در مقابل، انجمن اعلام کرده که موضع خود را در تاریخ ۱۳ اسفند، از طریق انتشار یک دردنوشته در میان گذاشته است. این موضوع بهانه‌ای شد تا در گفت‌وگویی با مناف یحیی‌پور، نایب رئیس انجمن نویسندگان کودک و نوجوان، فعالیت‌های انجمن را در سال‌هایی که گذشت مرور کنیم و نظر انجمن درباره استعفای آن دو عضو را از زبان ایشان بشنویم.

یحیی‌پور از سال ۱۳۷۷ در انجمن نویسندگان کودک و نوجوان عضویت دارد و در این سال‌ها یک دوره دبیر کمیته فرهنگی، سه دوره بازرس انجمن و دو دوره عضویت در هیأت مدیره انجمن بوده و در حال حاضر هم به‌عنوان نایب رئیس فعالیت دارد. او کارشناسی علوم ارتباطات اجتماعی و روزنامه‌نگاری از دانشگاه علامه طباطبایی دارد. از آثار او می‌توان به تدوین و تألیف جزوه آشنایی با اصطلاحات روزنامه‌نگاری برای نوجوانان، تدوین جلد سیزدهم مجموعه تاریخ انقلاب اسلامی (برای مخاطبان نوجوان)، ترجمه و بازنویسی داستان‌های «خانه‌های روی بام»، «عکس یادگاری با گنجشک» و «ترانه‌های باران» نوشته محمدعلی شمس‌الدین (شاعر و نویسنده لبنانی)، ترجمه شعرهایی از شاعران عرب و انتشار آنها در نشریات گوناگون (نوجوان و بزرگسال) اشاره کرد.

مهم‌ترین و اثرگذارترین فعالیت‌های انجمن نویسندگان کودک و نوجوان از زمان شروع تاکنون چه مواردی بوده است؟

انجمن نویسندگان کودک و نوجوان بیش از ۲۷ سال سابقه از زمان شروع به کار تاکنون، در دوره‌های مختلف فعالیت‌های بسیاری را دنبال کرده است. مهم‌ترین نکته، متشکل شدن نویسندگان حوزه کودک و نوجوان بود که پس از چندین بار تلاش و همفکری به نتیجه رسید. این متشکل شدن فرصت طرح مطالبات فعالان این حوزه را تا حدود زیادی فراهم کرد. علاوه براین، انجمن اوایل تأسیس با کمک وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی جایزه «۲۰ سال ۲۰ نویسنده» را برگزار کرد. در این رویداد برای بازه ۲۰ ساله از بعد پیروزی انقلاب تا سال ۱۳۷۷، از میان نویسندگان حوزه ادبیات کودک و نوجوان ۲۰ نویسنده با رأی داورانی که منتخب اعضای انجمن بودند، برگزیده شدند. ابتدا اعضای انجمن می‌توانستند افراد مورد نظر خود را برای داوری نامزد کنند، بعد از آنها خواسته شد از میان فهرست نامزدها که تعدادشان زیاد بود، به افراد منتخب خود رأی بدهند و براساس رأی آنها اعضای هیأت داوران انتخاب شدند، در ادامه داوران آثار افراد مطرح را در این ۲۰ سال بررسی کردند و نهایتاً طی مراسمی جوایز ۲۰ نویسنده برگزیده اهدا شد.

یکی دیگر از کارهای انجمن تلاش برای حل مسائل نویسندگان بوده است. در این سال‌ها در مواردی موفق بوده و برخی اوقات هم ناکام مانده است. از جمله این تلاش‌ها می‌توان یادآور شد که انجمن برای اولین بار ایده بیمه اهل قلم را در مکاتباتی با وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مطرح کرد و تصویب شد. بعد هم گستره آن به طور تقریبی همه هنرمندان و اهالی فرهنگ را در برگرفت و بعدها صندوق هنر این وظیفه را برعهده گرفت. ایده ثبت آثار در وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی را هم انجمن برای بار اول ارائه کرد. بحث معافیت نویسندگان از مالیات هم یکی از ایده‌های انجمن بود. در این زمینه نهادهای دیگری هم پیگیر بودند که به تصویب رسید و هنرمندان از این معافیت برخوردار شدند؛ هرچند به‌خاطر برداشت ناقص سازمان امور مالیاتی از موضوع، متأسفانه این مورد خیلی به نفع نویسندگان تمام نشد. نویسندگان برای پیشبرد کارهای خود از معرفی‌نامه عضویت در انجمن استفاده می‌کنند. همچنین از فعالیت‌ها و برنامه‌های رفاهی و فرهنگی برای اعضا هم می‌توان یاد کرد، از جمله چند سفر گروهی اعضای انجمن که بعضاً با جلب حمایت‌هایی به انجام رسید.

انجمن نویسندگان کودک و نوجوان در بحث برگزاری نشست‌های تخصصی خیلی فعال بوده است. تعداد زیادی نشست و همایش برگزار شده که در آنها اعضا و حتی غیر اعضا می‌توانستند حضور پیدا کنند. کارشناسان، متخصصان و اساتید در آنها شرکت کرده و بحث‌های مختلفی صورت می‌گرفت و نتیجه آن هم معمولاً در رسانه‌ها منتشر می‌شد. جلسه‌های شعر، داستان و دوره‌ای هم جلسه داستان فانتزی در انجمن برگزار می‌شد. برگزاری جلسه داستان به صورت پایدار هنوز هم ادامه دارد و حتی در دوره همه‌گیری کرونا نیز به شکل مجازی تداوم پیدا کرد. معمولاً نویسندگان حوزه کودک و نوجوان از اعضای انجمن گرفته تا علاقه‌مندانی که ممکن است عضو هم نباشند، در این جلسات شرکت می‌کنند، داستان‌های خود را می‌خوانند و اساتید و افراد باتجربه و کارشناس آن را نقد کرده، نظرات خود را بیان می‌کنند و به ارتقای نوشته‌ها و توان داستان‌نویسی افراد کمک می‌کنند.

بخش دیگر فعالیت‌ها شامل برنامه آموزشی بوده که انجمن در سال‌های مختلف دنبال کرده است. دوره‌های گوناگونی با حضور اساتید معتبر در حوزه داستان، شعر، نمایشنامه‌نویسی، انواع ژانرهای رمان‌نویسی، نقد، ویرایش و حوزه‌های تخصصی دیگر برگزار کرده است. در این دوره‌ها اعضای انجمن و همچنین افراد غیرعضو هم می‌توانند شرکت کنند. این برنامه‌ها با هدف ارتقای توان و دانش شرکت‌کنندگان به اجرا درمی‌آیند.

کمک به رفع مشکلات و اختلافات نویسندگان با ناشران یا با نهادهای مختلف، فعالیت دیگر انجمن محسوب می‌شود. کمیته حقوقی انجمن در طول این سال‌ها همیشه فعال بوده و هست. کمیته حقوقی به اعضا مشورت می‌دهد، با طرف مقابل مکاتبه و مذاکره می‌کند یا جلسه‌هایی برای حل و فصل اختلافات تشکیل می‌دهد، عمدتاً هم این اختلافات با پادرمیانی و وساطت انجمن و گفت‌وگوها و جلسات، حل و فصل می‌شوند.

انجمن در دوره‌های مختلف و مناسبت‌ها، با حفظ استقلال خود با صدور پیام‌ها و بیانیه‌ها یا نامه‌نگاری‌هایی با نهادهای بین‌المللی، وزرای فرهنگ و ارشاد اسلامی، آموزش و پرورش، رئیس‌جمهوری، قوه قضائیه و... مطالبات مربوط به اهالی این حوزه را طرح کرده یا درباره مسائل مربوط به کودکان و نوجوانان موضع گرفته است. به طورمثال این مناسبت می‌تواند شروع سال تحصیلی، وضعیت دانش‌آموزان و مدارس، بحران‌ها، حوادث غیرمترقبه، بحث ممیزی، تدوین لوایح یا طرح‌هایی برای تصویب قوانین و... باشد. همچنین ممکن است مشکلاتی همچون کمبود کاغذ پیش آمده باشد که انجمن با بیانیه‌ای کمک مسئولان را طلب کرده است.

ارتباطات بین‌المللی انجمن نیز جزو فعالیت‌های مهم محسوب می‌شوند. از حدود ۸ یا ۹ سال پیش انجمن با برگزارکنندگان جایزه «آسترید لیندگرن» ارتباط برقرار کرد و جزو نهادهایی شد که از ایران نامزد معرفی می‌کند. هرسال با تشکیل کارگروهی نامزدها معرفی می‌شوند.

به ارتباطات با نهادهای بین‌المللی اشاره کردید، انجمن چقدر توانسته پل ارتباطی نویسنده‌های ایرانی با نهادهای بین‌المللی کودک و نوجوان باشد؟

انجمن کار تشکلی خود را دنبال کرده است. در واقع با نهادهای بین‌المللی تا حدی ارتباط داشته و همچنین در برخی از نمایشگاه‌ها شرکت کرده است. توان انجمن برای این قبیل کارها محدود هست. مهم‌ترین کار در زمینه ارتباطات بین‌المللی معرفی نامزد برای جایزه آسترید لیندگرن است. کار مستمر دیگری نتوانسته انجام بدهد. گاهی نشست‌هایی برای میهمان‌های خارجی - که برای مناسبت‌هایی به ایران آمدند- برگزار می‌شود. ولی انجمن هیچ‌وقت برای برقراری ارتباط نویسندگان با نهادهای بین‌المللی وظیفه‌ای را برعهده نگرفته است.

اما تعامل و همکاری با نهادهای بین‌المللی می‌تواند به نفع ادبیات کودک و نوجوان‌مان باشد، در این زمینه هدفی ندارید؟

ارتباطات بین‌الملل در مجموع می‌تواند کمک بزرگی برای ادبیات کودک و نوجوان باشد، اما متأسفانه کشور ما کنوانسیون‌های کپی رایت را نپذیرفته و ناشران و نهادهای بین‌المللی با ما با تحفظ رفتار می‌کنند. از طرفی انجمن یک تشکل غیرانتفاعی و متکی به حق عضویت اعضا بوده و عمده دریافتی و درآمد آن از این مسیر است. گاهی هم دریافت هدایایی از اعضا یا غیر اعضا و انجام برخی پروژه‌ها را می‌شود اضافه کرد؛ با این وصف توان مالی انجمن محدود است و امکان چندانی برای ارتباطات گسترده بین‌المللی ندارد.

برای ارتباط بهتر انجمن با نهادهای بین‌المللی یا مخاطبان چقدر کمک اهالی کتاب، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و نهادهای دولتی را مفید می‌دانید؟

به نظر من، حکومت با کاستن از محدودیت‌ها و پیوستن به کنوانسیون‌های کپی‌رایت می‌تواند در این زمینه تأثیرگذار باشد، ولی تاکنون تلاش‌ها در این زمینه مثمرثمر نبوده است. با پیوستن به کنوانسیون‌های مربوط به کپی رایت و به رسمیت شناختن آن، در کوتاه مدت ممکن است کمی اذیت بشویم اما در بلند مدت به نفع ما تمام می‌شود. این کار اعتبار کتاب و ادبیات را در مجامع بین‌المللی بالا می‌برد و این در اختیار حکومت است. بارها و به شکل‌های گوناگون تلاش شده وزارت آموزش و پرورش نقش ادبیات و کتاب غیرآموزشی را در رشد مناسب و همه جانبه فرزندان میهن به رسمیت بشناسد و اهمیت آن را درک کند، اما هنوز این تلاش‌ها به نتیجه نرسیده است. اگر چنین شود شاهد رشد کتاب کودک، ادبیات کودک و صنعت نشر کتاب کودک خواهیم بود. این موضوع به توانمندی فرهنگی کشور کمک می‌کند و توانمندی فرهنگی می‌تواند پایه باقی توانمندی‌های کشور باشد، یعنی اگر ما دنبال توسعه اقتصادی هستیم، توسعه از مسیر کتابخوان شدن و رشد فرهنگی کودکان و خانواده‌ها راحت‌تر و سریع‌تر تحقق می‌یابد. متأسفانه همه اعتراض دارند که سرانه مطالعه در کشور ما کم است و به نوعی مردم شفاهی‌تری هستیم، خیلی اهل نوشتن و خواندن نیستیم. اما به این توجه نمی‌شود که اینها ریشه در عادت‌های کودکی ما دارد. وقتی در کودکی فقط به کتاب‌های رسمی آموزشی اکتفا کنیم، عادت کتابخوانی در کودک شکل نمی‌گیرد و همین کودک بزرگ می‌شود و در نقش پدر یا مادر ظاهر می‌شود. نقشی دیگر هم به عنوان کارمند، مدیر، مسئول و تصمیم گیرنده در جامعه دارد و این‌گونه این چرخه ادامه پیدا می‌کند. این چرخه باید شکسته بشود، به نظر من بیشترین توان برای شکستن این چرخه را خانواده‌ها و از سوی دیگر مجموعه حکومت دارند.

ارتباط انجمن با نهادهای داخلی دیگر در حوزه کودک و نوجوان از جمله کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، شورای کتاب کودک و وزارت آموزش و پرورش چگونه است؟

انجمن به عنوان تشکلی مستقل با اغلب نهادها و سازمان‌هایی که در داخل کشور در حوزه‌های مرتبط فعالیت دارند، ارتباط و همکاری داشته است. منتها بنا به شکل کار نهادها و دستگاه‌ها، گاهی این همکاری‌ها کمتر یا بیشتر شده‌اند. با شورای کتاب کودک و تشکل‌های دیگر همچون انجمن تصویرگران، انجمن فرهنگی ناشران کتاب کودک و نوجوان، برخی تشکل‌های حمایت از حقوق کودکان معمولاً ارتباط داشته‌ایم و گاهی اوقات هم برنامه‌ها و فعالیت‌های مشترک برگزار کرده‌ایم. خیلی از افراد هم اعضای مشترک محسوب می‌شوند، این اشتراک‌ها باعث می‌شود همکاری و تعامل گسترده‌تر شود. با کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان هم در دوره‌هایی تعامل خیلی خوبی وجود داشته ولی همیشه همراهی لازم را ندارند. ارتباط و تعامل انجمن با وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و نهادهای وابسته به آن همچون خانه کتاب، نمایشگاه بین‌المللی کتاب و... بیشتر بوده، ولی ارتباط با آموزش و پرورش فراز و نشیب‌هایی داشته است.

چه فراز و نشیب‌هایی میان انجمن نویسندگان کودک و نوجوان با آموزش و پرورش وجود دارد؟

نگاه انجمن به وضعیت، سیاست‌ها و روند آموزش و پرورش غالباً انتقادی است و از آن سو هم گاهی همکاری و تعاملی صورت گرفته، ولی اغلب راه بر تعامل بسته است و بیشتر راه انکار یا سکوت را پیش می‌گیرند. آموزش و پرورش معمولاً بجز در موارد نادر، درهای مدارس را به روی کتاب کودک و نوجوان و نویسندگان کتاب کودک و نوجوان باز نمی‌کند. نویسنده‌ها را به مدارس راه نمی‌دهد و همکاری آنها از این جهت خیلی محدود و کم است.

چرا همکاری لازم را ندارد؟

تا جایی که من می‌دانم ساختار آموزش و پرورش به‌گونه‌ای است که همه چیز را در خدمت آموزش رسمی خودش می‌خواهد و نقشی برای هنر، ادبیات و کلاً کتاب کودک و نوجوان فارغ از آموزش رسمی قائل نیست. عمدتاً از زمانه عقب‌تر است و نمی‌پذیرد که کتاب و نشریات و رسانه‌های ویژه کودک و نوجوان می‌توانند به جبران این تأخر کمک کنند. البته هیچ وقت هم رسماً اعلام نکرده‌اند که همکاری نمی‌کنند. خیلی تلاش شده که مثلاً نویسنده‌ها به مدارس بروند و برای دانش‌آموزان قصه بخوانند و کتاب معرفی کنند اما موفق نبودیم، بجز موارد معدودی که آن هم به واسطه خانه کتاب و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی بوده است. در حالت عادی این تلاش‌ها به ثمر جدی نرسیده است.

آنها معمولاً ادبیات را در بهترین حالت، ابزاری برای آموزش رسمی خود می‌خواهند. در بسیاری از کشورها ادبیات را به تنهایی و با استقلال به رسمیت می‌شناسند و حتی در برنامه درسی خود، کتاب‌های داستان مختلفی را معرفی می‌کنند و دانش‌آموزان پایه‌های مختلف در ساعت‌هایی، آنها را مطالعه می‌کنند. متأسفانه در آموزش پرورش ما چنین اتفاقاتی رخ نداده است. این خیلی تلخ است، چون فرهنگ کتاب و کتابخوانی در کودکان در فضای خانواده و مدارس شکل می‌گیرد و رشد می‌کند. مدارس و آموزش ما به شکل خاص خود پیش می‌رود. مثلاً سال‌هایی بوده که آموزش و پرورش با همکاری بعضی از تشکل‌ها یا با کمک وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی نمایشگاه کتابی در مدارس برگزار کرده ولی در همین حد بوده است. در سال‌هایی هم شهرداری تهران بودجه‌ای برای مدارس در نظر می‌گرفت که از نمایشگاه برای مدارس کتاب خریداری شود، این هم دیگر به آن شکل تداوم پیدا نکرد و علت آن را نمی‌دانیم.

ارتباط و تعامل اهالی قلم و نویسنده‌ها با اعضای انجمن چگونه است؟

اعضای انجمن خودشان بخشی از خانواده بزرگ‌تر اهل قلم هستند. انجمن معمولاً ارتباط و تعامل میان این بخش را دنبال کرده و به حوزه‌های نزدیک و مشابه گسترش داده است. در سال، چند برنامه عمومی برای اعضا دارد، همچون دیدار نوروزی در اواخر فروردین یا حداکثر اوایل اردیبهشت، مجمع عمومی در خرداد یا تیرماه، مراسم سالگرد تأسیس انجمن و شب یلدا در اواخر آذر یا اوایل دی‌ماه، مراسم افطاری ماه مبارک رمضان و... را برگزار می‌کند. این برنامه‌ها اعضا را دور هم جمع می‌کند. بقیه برنامه‌ها مثلاً نشست‌های تخصصی، فعالیت‌های آموزشی و... عام هستند و غیر از اعضا، افراد دیگری هم حضور و مشارکت دارند؛ چه به عنوان سخنران و چه به عنوان مستمع. بعضی از نشست‌ها با همکاری بعضی از تشکل‌های دیگر برگزار شده است. این شکل از ارتباط را در این سال‌ها برای تعامل اهالی قلم و اعضای انجمن داشته‌ایم.

در مسیر فعالیت‌هایتان با چه چالش‌هایی مواجه شدید؟

ما در دوره‌های مختلف چالش‌هایی داشته‌ایم. یکی از چالش‌های اصلی ما مسأله ساختمان انجمن است. ساختمانی از خود نداریم و یکی از شرکت‌های شهرداری مکانی را در اختیار انجمن قرار داده است. ساختمان خیلی کوچک و قدیمی است. با تشکر از این همراهی و کمک، اما انجمن در برنامه‌ریزی‌های خود هیچ وقت آرامش خیال ندارد و نمی‌داند تا کی در این ساختمان ساکن است.

در زمان جنگ تحمیلی ۴۰ روزه و قطعی اینترنت و محدودیت در ارتباطات چگونه انجمن سرپا ماند؟

دوره‌های خاص هم مثل دوره جنگ مسائلی پیش می‌آید که امکان ارتباط با اعضا و جامعه مختل می‌شود. این موضوع روی فعالیت‌های انجمن تأثیر می‌گذارد. وقتی در انجمن باشیم به طور طبیعی در برنامه‌ها از اوضاع و احوال اعضا کم و بیش باخبر می‌شویم. در این دوره‌ها ارتباط سخت‌تر می‌شود. اعضای هیأت مدیره در ایام جنگ تحمیلی اخیر تلاش کردند به شکل تلفنی و پیامکی -تا جایی که می‌شد- از حال اعضا خبر بگیرند.

> **انجمن نویسندگان کودک و نوجوان در اوایل تأسیس با کمک وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی جایزه «۲۰ سال ۲۰ نویسنده» را برگزار کرد. در این رویداد برای بازه ۲۰ ساله از بعد پیروزی انقلاب تا سال ۱۳۷۷، از میان نویسندگان حوزه ادبیات کودک و نوجوان ۲۰ نویسنده با رأی داورانی که منتخب اعضای انجمن بودند، برگزیده شدند**

> **انجمن نویسندگان کودک و نوجوان برای اولین بار ایده بیمه اهل قلم را در مکاتباتی با وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مطرح کرد و تصویب شد. بعد هم گستره آن به طور تقریبی همه هنرمندان و اهالی فرهنگ را در برگرفت و بعدها صندوق هنر این وظیفه را برعهده گرفت. ایده ثبت آثار در وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی را هم انجمن برای بار اول ارائه کرد**

بازی رسانه‌ای استعفا

انجمن نویسندگان کودک و نوجوان پنجشنبه ۳ اردیبهشت جلسه‌ای برگزار کرد؛ برگزاری این نشست از قبل برنامه‌ریزی شده بود؟ یا به خاطر ماجرای استعفای دو عضو انجمن نویسندگان کودکان و نوجوان بوده است؟

خبر برگزاری دورهمی بهاری قبل از خبر ماجرای استعفای دو عضو انجمن منتشر شده بود، اصولاً کسی که «کار انجمنی» و به‌خصوص انجمن را بشناسد، می‌داند که ممکن نیست برای برگزاری چنین مراسمی در یک روز یا کمتر تصمیم‌گیری و برنامه‌ریزی شود. تصمیم‌گیری درباره برگزاری مراسم، نشست و... در انجمن به صورت گروهی و با تصویب هیأت مدیره صورت می‌گیرد که زمان‌بَر است. ولی از اینکه بگذریم، همان‌طور که عرض کردم، دیدار نوروزی جزو برنامه‌های سالانه انجمن بوده و هر سال در اواخر فروردین یا اوایل اردیبهشت‌ماه برگزار و خبر آن در کانال «نویسک» و خیلی از رسانه‌ها منتشر می‌شود. امسال هم برای این مراسم و فعالیت‌های دیگر مشورت کردیم و بعضی تصمیم‌ها را هم گرفته بودیم، فقط بعضی موارد مثل زمان اجرا را نمی‌شد قطعی کرد. تا مدتی پس از پایان تعطیلات وضعیت هنوز جنگی بود و نمی‌توانستیم اعضا را به جلسه حضوری دعوت کنیم. وقتی اوضاع آرام‌تر شد، تاریخ مناسب را تعیین و مقدمات برگزاری دورهمی را فراهم کردیم. امسال قرار شده بود به خاطر جنگ تحمیلی و متناسب با حال و روز جامعه این مراسم متفاوت از گذشته برگزار شود. از جمله عنوان این برنامه را به جای دیدار نوروزی، دورهمی بهاری گذاشتیم، همچنین به جای پیام نویسنده ایرانی برای روز جهانی کتاب کودک، خود انجمن پیامی را آماده کرد که در دورهمی خوانده شد. اگر کانال «نویسک» را در پلتفرم بله دنبال کنید، می‌بینید پوستر برگزاری این دورهمی قبل از ماجرای استعفای دو عضو انجمن منتشر شده بود، پس نمی‌شود تصور کرد که برگزاری این دورهمی بعد از انتشار نامه این دو عضو، طراحی شده باشد.

اصلاً ماجرا چه بود؟ قبل و بعد استعفا با آنها صحبت کردید؟

ما یک روز قبل از دورهمی خبردار شدیم که چنین نامه‌ای در رسانه‌ها منتشر شده است. شخصاً از خواندن آن جا خوردم. جمعی از نویسندگان، گروهی در پلتفرم بله دارند که من هم عضو هستم، یکی از آن دو عزیز، نامه را در گروه گذاشت و شخصاً با دیدن نامه در آنجا باخبر شدم. در همان گروه بعضی از دوستان به نامه واکنش نشان داده بودند. از جمله مدیر گروه از آن دوست عزیز سؤال کردند که آیا شما این نامه را به هیأت مدیره داده‌اید و الان در گروه گذاشته‌اید؟ که معلوم شد نه، این نامه برای انجمن فرستاده نشده است. قاعدتاً چنین نامه‌ای اول باید به خود انجمن تحویل بشود و بعد اگر دلیلی برای انتشار عمومی آن باشد، منتشر شود که چنین نشد. به نظر می‌رسید این نامه ناشی از سوءتفاهم باشد؛ منتها سوءتفاهمی که به جای تقبل زحمت با جست‌وجویی ساده، به عرصه رسانه‌ها رفت و در بعضی از خبرگزاری‌ها و بعداً هم در شبکه‌های تلویزیونی منتشر شد. این استعفا و انتشار نامه آن هم به این صورت، جای تعجب داشت. انجمن چند روز پس از شروع جنگ و شهادت دانش‌آموزان مدرسه میناب با نگارش و انتشار دردنوشته خود خطاب به بچه‌های میناب واکنش نشان داد. همچنین مشورت برای کارهای دیگر شروع شد، منتها این برنامه‌ها به‌خاطر شکل تصمیم‌گیری جمعی انجمن از یک‌سو و ماهیت فعالیت‌های فرهنگی و نیاز به برنامه‌ریزی و بررسی جوانب گوناگون کار از سوی دیگر قدری زمان می‌برد. انجمن هم معمولاً تا برنامه‌هایش به اجرا نزدیک نشود این موارد را رسانه‌ای نمی‌کند. به هر حال بعضی از خبرگزاری‌ها و سایت‌هایی که این نامه را منتشر کردند، آن دردنوشته انجمن را نیز در ۱۳ اسفند منتشر کرده بودند. اینگونه نبود که انجمن واکنشی نشان نداده باشد یا خبرگزاری‌ها بی‌خبر باشند. با اینکه انجمن تازه فعالیتش را شروع نکرده و این اولین رویدادی نبوده که به آن واکنش نشان داده است. در وقایع و رویدادهای دیگر و مشابه هم انجمن همین کار را کرده است. مثلاً در جنگ تحمیلی ۱۲ روزه هم انجمن بیانیه داد که در بسیاری از رسانه‌ها انعکاس پیدا کرد. ما در هیأت مدیره انجمن متناسب با روحیه ادبیات کودکان و نوجوانان واکنش نشان می‌دهیم، گاهی ممکن است واکنش در قالب بیانیه یا پیام باشد و گاهی در قالب نامه به یک شخص یا نهاد. در برخی موارد هم که می‌خواهیم متن حاوی بار عاطفی و ضریب تأثیرگذاری بیشتری باشد به جای بیانیه رسمی به صورت دردنوشته منتشر می‌شود. منتها در آن ایام اینترنت قطع بود. خود ما هم متوجه نشدیم چقدر آن دردنوشته انعکاس پیدا کرده است. هرچند حداقل می‌دانم در ۵ یا ۶ رسانه منعکس شد.

ماجرای استعفای آقایان جوانبخت و امیریان به کجا رسید؟

قاعدتاً استعفا وقتی قابل بررسی است که به خود انجمن ارائه شود. نامه استعفایی به انجمن نرسیده که بررسی کنیم. عضو وقتی می‌تواند از عضویت استعفا بدهد که به خود نهاد مربوطه که در آن عضو بوده و وظایف عضویت خود را انجام می‌داده، نامه استعفا ارائه دهد. آن دوستان نامه‌ای به انجمن نداده‌اند.